

Цикл уроков: Өлім мен қабірдің мінәжат құпиялары

2 бөлім: Үнемі ажалмен бетпе - бет келу халі

Имам Абу Хамид Мұхаммад Ғазали

Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) былай деген: **«Ләззаттарды күйретуші әрі ауызды қуырушы (дәмдерді жоғалтушы) өлімді жиі еске алыңдар!».**

Пайғамбарымыз (оған Аланың игілігі мен сәлемі болсын) өлім атты оқиғаны жиі еске алуды бұйырған. Себебі өлімді жиі еске алатын адамның бұл дүниеге деген құштарлығы толықтай жоғалады не болмаса азаяды.

Ал өзге хадисте Пайғамбарымыз (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) былай деген: **«Егер жануарлар адам секілді өлім жайлы білгенде еді, адамдар олардың еттерін жей алмай қалатын еді».**

Мүміндердің анасы Айша (оған Алла разы болсын) Алла Елшісінен (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын): «Я, Алланың Елшісі! Қайта тірілу күні шейіт болғандармен бірге тірілетін адамдар болады ма?»,- деп сұрайды.

Сонда Алла Елшісі былай деп жауап береді: **«Иә, болады, әр күні, әр түні өлімді жиырма мәрте есіне алған адам шейіттермен бірге тіріледі».**

Бұл мейірімнің себебі өлімді жиі еске алуда жатыр. Өйткені, егер кімде кім ажалды еске алатын болса, ол ойы оны дүниеге алданудан алыстатып, оған байланудан тосады. Сонымен бірге ол оған ақыреттегі өмірге дярлық жасауға мүмкіндік береді. Ал егер кімде кім бейғам әрі қаперсіз болып, ажал атты ақиқатты еске алмайтын болса, сезім мен қалаудың құшағында өзін-өзі жоғалып қояды.

Пайғамбарымыз (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) былай деген: **«Өлім - мүминнің сыйлығы».**

Пайғамбарымыздың (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) бұл сөзінің астарында дүние мүмін үшін түрме екендігін көрсету жатыр. Өйткені, мүмін адам бұл өмірде өзінің нәпсісінің әсерінен, жүрегінің қаттылығынан сондай-ақ шайтанның дұшпандығынан, өзінен-өзі қорғанып, толассыз күресте жүреді. Адам баласы бір жағынан өзінің нәпсісінің қысымында, бір жағынан құштарлық сезімінен шаршап, үшінші жақтан шайтанның қамалында тұрып үздіксіз шайқаста жүреді.

Міне сол үшін адам баласына осындай қиындық пен азаптан ажал атты нәрсе бостандық береді. Бұл бостандық-оны қабылдаған кезде адам үшін нағыз сыйлық болып табылады.

Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) өзінің бір хадисінде былай деген: **«Әр мұсылманға келген өлім - күнәсінің өтелуі».**

Демек, кім Исламда өмір сүретін болса, яғни кімде кім шарифатқа қарсы шықпайтын болса ол адам үшін ажал – күнәсінің өтемі және құтылу мен бостандық. Шынымен де, бұл тура, әділ, дұрыс мұсылманға, сөзі мен амалы бір, сөзі амалының кепілі болатын адам үшін рас нәрсе. Ауыр күнәға белшеден батпай, жеңіл күнә жасаған адамдардың халі осылайша бағаланады. Ондай мұсылманның күнәсін жуатын нәрсе бар. Тек қана ол ауыр күнәлардан аулақ болса және де парыз амалдарға немқұрайлы қарамаған болса болғаны.

Ата әл-Хорасани былай деп жеткізеді: «Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) адамдар қатты күліп отырған жиынға барады. Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) олардың жағдайларына қарап, былай дейді: **«Жиындарыңды ләззаттарды бұзушымен күңгірттендер».** Сол жерде отырғандар: «Адамға мазасызық беріп, ләззаттан тиятын не нәрсе», - деп сұрайды. Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын): **«Өлім»,-** деп жауап береді.

Әнас (оған Алла разы болсын) Пайғамбарымыздың (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) былай дегенін жеткізеді: **«Өлімді жиі еске алыңдар. Өйткені өлімді жиі еске алу күнәні жуып, дүниеден тосады».**

Және де Пайғамбарымыз (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) былай деген: **«Ақиқаттар ашылуы үшін ажалдың келуі жеткілікті».**

Пайғамбарымыз (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) және былай деген: **«Фибрат алу үшін өлімніңөзі жеткілікті».**

Бірде Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) бір жиынға келіп, ол жердегі бірнеше адмадардың әңгіме айтып, күлісіп отырғандарын көреді. Оны көрген Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) былай дейді: **«Өлім жайлы айтыңдар. Жаным қолында болған Алламен ант етемін, маған белігілі нәрселерді сендер білгендеріңде аз күліп, көп жылайтын едіңдер».**

Пайғамбарымыз отырған бір жиында (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын) бір адам мақталады. Мұны естіген Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын): **«Сендер мақтап жатқан адам ажалды еске алуда қандай еді?»** деп сұрайды. Сахабалар болса: «Біз оның өлімді еске алғанын ешқаншанда естімедік», - деп жауап береді. Алла Елшісі (оған Алланың игілігі мен сәлемі болсын): **«Олай болса, сендердің жолдастарың мақтауларыңа лайық емес»,-** дейді.

Абдулла ибн Омар (оған Алла разы болсын) былай дейді: «Біздің он шақтымыз Алла Елшісіне келдік. Осы кезде ансарлардың бірі: Ей, Алланың Елшісі! Адамдардың қайсысы ақылдырақ әрі жомарттау» деп сұрады. Пайғамбар сондай былай деді: **«Олар - өлімді жиі еске алып, оған көбірек қам жасайтын тұлғалар. Сол үшінде олар ең ақылды және ең парасаттылар болып табылады. Жер бетінде мадақ пен құрметте жүріп, олар бұл өмірден алыстап, ақыреттің сауабы мен құрметін алып кеткендер».**

Убедительная просьба к лицам, производящим копирование и распространение в социальных сетях и иных сайтах любых материалов ресурса Azan.kz, в обязательном порядке указывать активную ссылку на источник.